

**INFORMACJE O CHARAKTERZE
ILOŚCIOWYM I JAKOŚCIOWYM
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO ZIEM
GÓRSKICH KARPATIA
PODLEGAJĄCE UJAWNNIENIOM**

Według stanu na
31 grudnia

2022

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
II. STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435 ust.1 Rozporządzenia.....	5
Ryzyko kredytowe:	11
Ryzyko inwestycji finansowych:	14
Ryzyko płynności i finansowania:	15
Ryzyko stopy procentowej:	16
Ryzyko walutowe:.....	17
Ryzyko operacyjne:.....	18
Ryzyko braku zgodności:	18
Ryzyko biznesowe:	19
Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności):.....	20
Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej:	21
Ryzyko reputacji:	21
III. REALIZACJA STRATEGII ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA	21
IV. FUNDUSZE WŁASNE BANKU– Art. 437 Rozporządzenia	23
V. PRZEGLĄD ŁĄCZNYCH KWOT NA RYZYKO - Art. 438 d) Rozporządzenia.....	25
Tabela EU OV1.....	26
VI. INFORMACJA O NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKACH - Art. 447 Rozporządzenia CRR.....	28
Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki	28
VII. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI M KNF	30
VIII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ – Art. 450 Rozporządzenia CRR i art. 111 a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe.....	31
IX. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI – zgodnie z Rekomendacją P	33
X. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO	44
<i>Zarządzanie konfliktami interesów</i>	<i>44</i>
<i>Informacja dot. maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.</i>	<i>44</i>
XI. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO ZIEM GÓRSKICH KARPATIA.....	45

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. „Informacje o charakterze ilościowym i jakościowym Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA podlegające ujawnieniom według stanu na 31 grudnia 2022 roku” , zwane dalej „Raportem”, zostały przygotowane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.
2. Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Wg stanu na dzień 31-12-2022r. Bank będąc **małą i niezłożoną instytucją nienotowaną** ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.
3. W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (EU) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.
4. Informacje nie zawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte następujących dokumentach które są dostępne w Krajowym Rejestrze Sądowym :
 1. Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r.
 2. Informacji dodatkowej sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA za okres od 01.01.2022r. do 31.12.2022r.
3. Raport został przygotowany zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA”, zatwierdzoną przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.
4. Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2022 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2022 roku.
5. Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: www.karpatiabs.pl
6. Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA z siedzibą 34-530 Bukowina Tatrzańska, ul. Kościuszki 56, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000172913. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000499643. Bank, w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność

wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Bank funkcjonuje w ramach Zrzeszenia Banku BPS. Bank jest również uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (IPS). Celem systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika. Przedmiotem działalności Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest także realizowanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola ryzyka działalności członków Spółdzielni. Z uczestnictwa w IPS Bank uzyskuje m.in. dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności. Wynikają również oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.
8. Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA jest spółdzielnią w rozumieniu Ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze (z późn. zmianami) oraz Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (z późn. zmianami).
9. Z dniem 01.10.2020r. nastąpiło prawne (wpis do KRS) połączenie banków: Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA (poprzednio Tatrzański Bank Spółdzielczy), Banku Spółdzielczego Muszyna-Krynica Zdrój oraz Etno Banku Spółdzielczego.
10. Aktualny skład Zarządu i Rady Nadzorczej Banku jest opublikowany w formie papierowej w miejscach prowadzenia działalności oraz w formie elektronicznej na stronie www.karpatiabs.pl w zakładce „Obowiązek informacyjny” – Informacja zgodnie z Art. 111 Prawa bankowego.
11. Na dzień 31.12.2022 r. Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - 1) Centrala BSZG KARPATIA w Bukowinie Tatrzańskiej,
 - 2) I Oddział w Białce Tatrzańskiej,
 - 3) II Oddział w Muszynie,
 - 4) III Oddział w Radziechowach-Wieprzu,
 - 5) IV Oddział w Krynicy-Zdroju,
 - 6) Filia w Białce Tatrzańskiej,
 - 7) Filia w Nowym Targu,
 - 8) Filia w Bielsku Białej,
 - 9) Filia w Milówce,
 - 10) Punkt Kasowy w Krempachach,
 - 11) Punkt Kasowy w Murzasichlu,
 - 12) Punkt Kasowy w Krynicy-Zdroju,
 - 13) Punkt Kasowy w Tyliczu,
 - 14) Punkt Kasowy w Rajczy,
 - 15) Punkt Kasowy w Żywcu,
 - 16) Punkt kasowy w Szczyrku.
12. Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:
 - 1) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA, zgodnie z rejestracją w KRS,

- 2) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN bez miejsc po przecinku.
 - 3) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.
 - 4) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.
13. W trakcie 2022 roku odbyło się **6 protokołowanych** posiedzeń Rady Nadzorczej Banku.
14. Stopa zwrotu z aktywów netto liczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej na dzień 31-12-2022r. wynosiła **1,16%**.

II. STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435 ust.1 Rozporządzenia

Organizacja zarządzania ryzykiem

1. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:
 1. Rada Nadzorcza,
 2. Komitet Audytu,
 3. Komitet Kredytowy,
 4. Zarząd,
 5. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – Prezes Zarządu,
 6. Zespół zarządzania ryzykiem kredytowym, monitoringu i weryfikacji,
 7. Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego,
 8. Komitet zarządzania ryzykami – powołany przez Radę Nadzorczą organ opiniodawczo-doradczy,
 9. Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności,
 10. Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.,
 11. Pozostali pracownicy Banku.
2. Metody i procedury identyfikacji poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje wewnętrzne w zakresie zarządzania ryzykami w Banku. Proces identyfikacji ryzyka odbywa się w formie:
 - 1) gromadzenia, aktualizacji, przechowywania danych,
 - 2) wykorzystania dostępnych baz danych,
 - 3) generowania raportów dotyczących ryzyka,
 - 4) udostępniania raportów komórkom odpowiedzialnym za analizę danych,
 - 5) analizy i oceny czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych,
- 3.
4. Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej

oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego oraz Zespół zarządzania ryzykiem kredytowym, monitoringu i weryfikacji.

5. System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:
 1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
 2. Zasady strategii, polityki, procedury, instrukcje, metodologie,
 3. Adekwatne systemy informacji zarządczej,
 4. Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.
6. W ramach identyfikacji oraz oceny ryzyka w Banku stosowane są narzędzia prognostyczne i retrospektywne, które umożliwiają odpowiednią agregację na ryzyko oraz pomagają w identyfikacji ryzyk.
7. Narzędzia prognostyczne (takie jak analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych) identyfikują potencjalne ekspozycje na ryzyko w różnych niekorzystnych okolicznościach, natomiast narzędzia retrospektywne, bazujące na analizie danych historycznych wspierają i umożliwiają porównanie rzeczywistej ekspozycji banku na ryzyko z apetytem na ryzyko oraz dostarczają danych do ewentualnych korekt.
8. Stosowane przez Bank testy warunków skrajnych mają charakter uproszczony, z uwagi na to, że:
 1. Bank jest małą i niezłożoną instytucją,
 2. nie jest bankiem istotnie znaczącym w rozumieniu zapisów ustawy Prawo bankowe,
 3. nie działa w grupie kapitałowej,
 4. działa tylko na terytorium kraju,
 5. nie jest notowany na giełdzie,
 6. oferuje proste, podstawowe produkty bankowe,
 7. nie stosuje modeli w rozumieniu Rekomendacji W,
 8. nie stosuje outsourcingu czynności bankowych na dużą skalę.
9. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.
10. W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe dostosowane do skali, profilu, specyfiki i złożoności prowadzonej przez Bank działalności.
11. Limity są ustalane w oparciu o dane historyczne z uwzględnieniem planowanych zmian w działalności Banku. Ustala się jako zasadniczą, roczną częstotliwość dokonywania przeglądów i weryfikacji przyjętych limitów, podczas przeglądów zarządczych procedur w zakresie zarządzania ryzykami oraz podczas tworzenia Założeń do planu ekonomiczno-finansowego lub częściej w przypadku zaistnienia takiej konieczności - na podstawie bieżących potrzeb - w ciągu roku. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji przekroczenia limitów są określone w poszczególnych procedurach, instrukcjach dotyczących poszczególnych ryzyk.
12. Do każdego istotnego rodzaju ryzyka Rada Nadzorcza ustala limit strategiczny o szczególnym znaczeniu dla Banku, wymagający znaczącego zaangażowania w jego osiągnięcie lub utrzymanie w dłuższej perspektywie czasowej.
13. W Banku funkcjonuje system informacji zarządczej określający przepływ informacji na temat

ryzyka, który kierowany jest do Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Banku. System jest sformalizowany i objęty instrukcją Zasady sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA (SIZ) definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących zidentyfikowanego w Banku ryzyka i adekwatności kapitałowej. Informacje zawarte w sprawozdaniach wewnętrznych umożliwiają rzetelną ocenę ekspozycji na ryzyko. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowany do skali i narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA związana jest z ryzykiem, wynikającym między innymi ze zmian w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, demograficznym, politycznym itp. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w BSZG KARPATIA, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą, która podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami, poziom apetytu na ryzyko w ramach strategicznych limitów tolerancji na ryzyka istotne. Na podstawie jej opracowywane są polityki oraz poszczególne Instrukcje w zakresie ryzyk istotnych.

Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego oraz Zespół ryzyka kredytowego, monitoringu i weryfikacji, sporządzają cykliczne raporty dla Zarządu w zakresie zarządzania ryzykami na zasadach określonych w Zasadach sporządzania informacji zarządczej w Banku. Raporty sporządzane przez Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego są dodatkowo opiniowane przez Komitet zarządzania ryzykami.

Zarząd Banku przedkłada Radzie Nadzorczej sprawozdania na temat poziomu ryzyka, prawdopodobieństwa jego wystąpienia, oraz skutków i metod zarządzania ryzykiem.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, **najbardziej znaczącym** rodzajem ryzyka występującym w BSZG KARPATIA jest **ryzyko kredytowe** oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021 r. oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013 r. zwanej dalej Dyrektywą, w szczególności ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzyko inwestycji finansowych.

Jednocześnie w Banku występują **inne istotne ryzyka**, które Bank identyfikuje w procesie corocznego przeglądu zarządczego szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP):

- ryzyko płynności i finansowania,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko rynkowe, ze względu na skalę działalności handlowej rozumiane jako walutowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko braku zgodności,

- ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania,
- ryzyko kapitałowe (zgodnie z Metodą BION - ryzyko niewypłacalności),
- ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- ryzyko reputacji.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami reguluje Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Bank i jego Organy stosują zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, ujęte w Polityce zarządzania ładem korporacyjnym, opublikowanej na stronie internetowej Banku www.karpatiabs.pl.

Niezależne zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka,
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowanego poziomu,
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń,
4. Ograniczaniu /eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem zorganizowane jest w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów. W Banku funkcjonują procedury regulujące zasady zarządzania ryzykiem konfliktu interesów.

Bank informuje, że:

1. Organem zarządzającym Bankiem jest Zarząd Banku. Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza Banku, działając zgodnie ze Statutem Banku, biorąc pod uwagę wyniki oceny uprzedniej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Dodatkowo, powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Członków Rady Nadzorczej powołuje zgodnie z przepisami prawa Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej podlegają ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację.
3. Zasady powoływania organów Banku określa Statut Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA.
4. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną wstępną i bieżącą w zakresie wiedzy, umiejętności, doświadczenia i reputacji, adekwatnie do pełnionych funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonania tych

obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu Banku. Ocena ma charakter uprzedni - przed powołaniem oraz następczy - w trakcie pełnionych funkcji. Ocena uwzględnia charakter, skalę i stopień złożoności działalności Banku, jak również obowiązki związane z danym stanowiskiem.

5. **Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.**
6. Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu.
7. Bank z uwagi na skalę działalności nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej Komitetu ds. ryzyka.
8. W 2022 r. zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym w Banku funkcjonował **Komitet Audytu** (powołany spośród członków Rady Nadzorczej). Jako niezależna komórka Rady Nadzorczej Komitet Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej poprzez przedstawianie jej swojego stanowiska, ocen lub rekomendacji, pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.
9. Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA. Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:
 1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko). Komitet Audytu jako niezależna komórka Rady Nadzorczej Banku wspiera działanie Rady Nadzorczej poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska, ocen lub rekomendacji pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.
 2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
 3. **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada m.in. za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni **Prezes**

Zarządu.

4. **Komitet Kredytowy** - uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.
5. **Komitet zarządzania ryzykami** – opiniuje projekty strategii zarządzania ryzykami w Banku oraz działań umożliwiających realizację celów strategicznych, ze szczególnym uwzględnieniem istotnych rodzajów ryzyka, opiniuje propozycje wysokości limitów wewnętrznych ograniczających występowanie ryzyk w działalności bankowej, rekomenduje organom Banku opinie w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka, Opiniuje informację zarządczą w zakresie kompetencji Komitetu, przygotowawaną na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin Komitetu zarządzania ryzykami zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku.
6. **Komórka monitorująca ryzyko:**

Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Komórki to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka w tym przeprowadzenie testów warunków skrajnych w oparciu o szczegółowe metodyki określone w procedurach zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Zespół zarządzania ryzykiem kredytowym, monitoringu i weryfikacji - odpowiada za m.in. weryfikację transakcji kredytowych i ocenę adekwatności zabezpieczeń, okresowy monitoring ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń, propozycję klasyfikacji ekspozycji kredytowych.
7. **Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności** – w szczególności monitoruje przestrzeganie mechanizmów kontrolnych, zwłaszcza w zakresie dokonywania testowania pionowego pierwszej linii, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli, opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.
8. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.
9. **Audyt wewnętrzny** - ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości

przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Funkcję audytu wewnętrznego w Banku pełni właściwa komórka Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Ryzyko kredytowe:

ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta, ściśle związane z pochodnymi ryzyka kredytowego:

ryzyko koncentracji - zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji w szczególności z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki.

Ryzyko rezydualne – jest to ryzyko wynikające z mniejszej niż założona przez bank skuteczność stosowanych w banku technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od sumy pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe. Metodą zabezpieczenia się przed

nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

1. badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów,
2. wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
3. prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
4. bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
5. dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
6. prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
7. kontroli działalności kredytowej,
8. rozdzieleniu funkcji oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do kategorii ekspozycji detalicznych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank stosuje ujednolicone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka oraz zarządzanie portfelowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do kategorii ekspozycji wobec przedsiębiorców obok przyjętych metod oceny zdolności kredytowej, można stosować indywidualne zasady zarządzania.

Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem „Instrukcji ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych”. Bank udziela kredyty konsumenckie i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim. W przypadku udzielania kredytów klientom detalicznym (w rozumieniu rekomendacji T i S) Bank ustala wymagany poziom wskaźnika Dtl (od 01-01-2023r. również DStI) opisany w metodykach oceny zdolności kredytowej. W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z

wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne. Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z procedurą tworzenia rezerw obowiązującą w Banku.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

1. dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
2. stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów,
3. analizie ryzyka ekspozycji detalicznych oraz zabezpieczonych hipotecznie,
4. badaniu ekspozycji zagrożonych,
5. przedsięwzięciach organizacyjno- kadrowych.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach miesięcznych, kwartalnych i rocznych na podstawie analiz sporządzonych przez Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego i innych komórek organizacyjnych wskazanych w regulacjach wewnętrznych Banku. Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pozyskiwane są z systemów informatycznych oraz pisemnych informacji przekazywanych przez odpowiedzialnych pracowników. Każdorazowo po dokonaniu importu danych z systemu operacyjnego przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za ostatni kwartał oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje w szczególności:

1. miesięcznie
 - 1) analizę wartościową portfela,
 - 2) analizę jakościową portfela,
 - 3) przestrzeganie limitu dużych koncentracji kredytowych (10% Kapitału Tier I Banku)
2. kwartalnie
 - 1) analizę kształtowania się wysokości portfela kredytowego,
 - 2) strukturę portfela,
 - 3) ocenę jakości portfela kredytowego,
 - 4) analizę przestrzegania limitów koncentracji w działalności kredytowej,
 - 5) adekwatność kapitałową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 6) analizę klasyfikacji zaangażowań przekraczających 10% Tier 1
 - 7) analizę poziomu i dynamiki kredytów udzielonych członkom Zarządu Banku i organów statutowych oraz osobom na kierowniczych stanowiskach,
 - 8) wyniki testów warunków skrajnych,
 - 9) analizę detalicznych ekspozycji kredytowych,
 - 10) analizę ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie
3. rocznie
 - 1) wymienione powyżej analizy sporządzane na koniec kwartału,
 - 2) analizę wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz

analizę wpływu wzrostu rynkowych stóp procentowych na jakość portfela kredytowego

3) profil ryzyka kredytowego w odniesieniu do zabezpieczeń hipotecznych.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na podstawie propozycji Wydziału ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego i zatwierzonego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta po udzieleniu kredytu przez odpowiedzialnych pracowników prowadzących dokumentację danego klienta. Każdy przypadek przekroczenia limitów jednostkowych (wobec jednego klienta lub grupy powiązanej organizacyjnie lub kapitałowo) jest sygnalizowany osobie kierującej komórką udzielającą kredytu, a następnie Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko kredytowe.

Powyższe działania pozwalają mierzyć, kontrolować i monitorować profil ryzyka kredytowego, występującego w działalności Banku. Gdy ryzyko występujące w portfelu kredytowym okazuje się nieakceptowane, Zarząd Banku stosuje następujące rozwiązania:

1. Ograniczanie kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu zbadanego ryzyka.
2. Ograniczanie skali całej akcji kredytowej Banku.
3. Zwiększenie poziomu zabezpieczeń.
4. Restrukturyzowanie zadłużenia.
5. Doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych.
6. Sprzedaż wierzytelności.
7. Podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

Ryzyko inwestycji finansowych:

Ryzyko zaangażowania w inwestycje takie jak instrumenty kapitałowe, nieruchomości, instrumenty dłużne (z wyłączeniem lokat w Banku Zrzeszającym), jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych itp. Z uwagi na specyfikę zaangażowania Banku inwestycje finansowe cechuje wysokie bezpieczeństwo. Bank inwestuje głównie w papiery wartościowe Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego. W ramach procedur wewnętrznych Bank wprowadził i stosuje limity ograniczające poziom inwestowania. Bank raportuje wyniki analiz

i przestrzegania limitów w ramach systemu informacji zarządczej.

Celem strategicznym w zakresie działalności inwestycyjnej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem inwestycyjnym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela inwestycyjnego,
- 2) dokonywanie inwestycji finansowych w ramach wyznaczonych limitów,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne.

Cele szczegółowe zawarte są Polityce inwestycyjnej, stanowiącej uszczegółowienie Strategii.

Bank dokonuje inwestycji angażując swoje wolne środki, nie wykorzystane w ramach działalności kredytowej, nie zaangażowane w Banku Zrzeszającym lub w instrumentach Systemu Ochrony w inwestycje finansowe, w następujących celach inwestycyjnych:

1. płynność - zachowanie płynności poprzez możliwość szybkiej zamiany instrumentu finansowego na gotówkę po oczekiwanej cenie, np. w celu zabezpieczenia finansowania niezbędnego do planowania awaryjnego.
2. zwiększenie wartości kapitału - maksymalizacja wartości kapitału na koniec okresu inwestowania, pozwalające na wzrost rentowności kapitału;
3. stały dochód - uzyskiwanie regularnych, w przybliżeniu stałych dochodów w okresie inwestowania;
4. bezpieczeństwo kapitału - utrzymanie wartości kapitału, w sytuacji spadku wartości pieniądza spowodowanego inflacją,
5. dywersyfikacja źródeł przychodów Banku.
6. dywersyfikacja ryzyka.

Ryzyko płynności i finansowania:

zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem

- aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
 - 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

Ryzyko stopy procentowej:

obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów jak i wartości ekonomicznej wynikające ze zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp. Ryzyko obejmuje: ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe i ryzyko opcji klienta.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

1. do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego,
3. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego

wpływu tych zmian na wynik odsetkowy,

4. Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Ryzyko walutowe:

ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
2. Celem Strategicznym Banku w zakresie ryzyka walutowego jest prowadzenie ostrożnościowej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
3. Bank przykładą szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.
4. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
5. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
6. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut) .
7. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
8. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez osoby zatrudnione w komórce monitorowania ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
9. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka

walutowego wyznaczone są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.

Ryzyko operacyjne:

ryzyko wynikające z możliwości wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne oraz ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk).

Ryzyko braku zgodności:

Ryzyko to przejawia się w obszarze ryzyka operacyjnego i obejmuje skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez bank standardów postępowania. Z uwagi na fakt, że Bank funkcjonuje na terenie jednego kraju, na określonym przez Statut obszarze oraz korzysta głównie z regulacji wzorcowych Banku Zrzeszającego – pomiar skutków tego ryzyka przeprowadza razem z ryzykiem operacyjnym.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. Określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. Prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
3. Opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczenia i transferu ryzyka operacyjnego,
4. Zarządzanie kadrami,
5. Określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
6. Zdefiniowanie tolerancji/ apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym określenie wartości progowych sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określenie działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
7. Przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,
8. Weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

1. Zrównoważony rozwój zasobów materialnych i niematerialnych w celu podniesienia zdolności świadczenia usług
2. Modernizacja i rozwój zasobów informatycznych w celu zmniejszenia ryzyka operacyjnego.

Ryzyko biznesowe:

ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia rywalizacji rynkowej. Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Zasady zarządzania ryzykiem biznesowym zawierają Zasady sporządzania i monitorowania planu ekonomiczno-finansowego.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Proces zarządzania ryzykiem biznesowym obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach.
8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw pro sprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej.

Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności):

ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu adekwatnego do Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów: Tier I, Tier I podstawowy i TIER II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
 - 2) oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej:

oznacza podatność instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia nieplanowanych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogących przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest utrzymanie bezpiecznej relacji pomiędzy poziomem kapitałów własnych Tier 1 i ekspozycją na ryzyko kredytowe zapewniającą ograniczenie nadmiernego ryzyka finansowania a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa w przypadku nagłego spadku wartości aktywów lub zwiększenia realizowanych zobowiązań pozabilansowych przy jednoczesnym spadku jakości tworzonych z nich aktywów.

Ryzyko reputacji:

To bieżące lub przyszłe ryzyko dla wyniku finansowego, funduszy własnych lub płynności powstałe na skutek naruszenia reputacji banku. Celem w zakresie ryzyka reputacji jest dobór środków i działań niezbędnych do zminimalizowania skutków upublicznienia informacji niekorzystnych dla Banku.

Bank jest instytucją zaufania publicznego, dlatego utrata reputacji może wiązać się z odpływem klientów, a w następstwie pogorszeniem wyników finansowych. Przez podważenie reputacji Banku rozumie się ukazanie w mediach negatywnych publikacji o dużym natężeniu na temat działania Banku. Bank zarządza ryzykiem reputacji w ramach oceny ryzyka operacyjnego (na podstawie skarg i reklamacji), na podstawie oceny sygnałów z rynku oraz na podstawie wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych. Skutki tego ryzyka są badane w chwili, gdy się przekładają na ryzyka mierzalne, np. wycofywanie depozytów (ryzyko płynności) lub udziałów (ryzyko kapitałowe), czyli może mieć bezpośrednie przełożenie na ryzyka istotne w Banku.

III. REALIZACJA STRATEGII ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA

Realizacja Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w ramach **limitów strategicznych według stanu na 31 grudnia 2022r.** przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Ryzyko	Limit strategiczny	Poziom limitu strategicznego	Wartość wskaźnika na 31-12-2022r.	PRZESTRZEGANIE LIMITU
1	Ryzyko kredytowe	Udział ekspozycji zagrożonych w kredytach ogółem	Max 12%	7,82%	LIMIT ZACHOWANY
		Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami	Min 30%	84,41%	LIMIT ZACHOWANY
2	Ryzyko operacyjne	Udział kosztów ryzyka operacyjnego w wymogu kapitałowym na ryzyko operacyjne (BIA)	Max 50%	<0,5%	LIMIT ZACHOWANY
3	Ryzyko płynności	Wskaźnik LCR	Min 1,10	3,30	LIMIT ZACHOWANY
		Wskaźnik NSFR	Min 1,00	2,36	LIMIT ZACHOWANY
4	Ryzyko stopy procentowej	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału – zmiana wyceny bieżącej aktywów i pasywów oprocentowanych na skutek zmian stóp procentowych o 2 p.p. w relacji do funduszy własnych	Max 20%	2,07%	LIMIT ZACHOWANY
5	Ryzyko walutowe	pozycja całkowita jako % funduszy własnych	Max 3%	0,21%	LIMIT ZACHOWANY
6	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	Wskaźnik dźwigni	Min 3,30%	6,94%	LIMIT ZACHOWANY
7	Ryzyko biznesowe	C/I	Max 85%	53,04%	LIMIT ZACHOWANY
8	Ryzyko kapitałowe	Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	Min 12,50%	22,62%	LIMIT ZACHOWANY
		Współczynnik kapitału Tier I	Min 10,50%	22,10%	LIMIT ZACHOWANY

Analiza podstawowych rodzajów ryzyka, występujących w Banku wskazuje na umiarkowany poziom tych ryzyk w działalności Banku. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące ogólny poziom (profil) ryzyka są zgodne ze Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, politykami w zakresie poszczególnych ryzyk oraz zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą planem ekonomiczno-finansowym. Poziom analizowanego ryzyka nie zagroził realizacji planu ekonomiczno-finansowego, w tym w zakresie wyniku finansowego, pozwalającego na wzmocnienie funduszy własnych. Założony apetyt na ryzyko zachowany. Limity strategiczne zachowane.

Zarząd, uwzględniając dane uzyskiwane od komórek organizacyjnych składa Radzie

System kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA, zwanym dalej Bankiem, funkcjonuje system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowy opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA wraz ze schematem struktury znajduje się w odrębnym dokumencie na stronie www.karpatiabs.pl w zakładce System Kontroli wewnętrznej.

IV. FUNDUSZE WŁASNE BANKU – Art. 437 Rozporządzenia

Fundusze własne (uznany kapitał) – wyliczany na podstawie Rozporządzenia UE oznacza sumę następujących elementów:

- a) kapitału Tier I,
- b) kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I (AT1). Kapitał podstawowy Tier I (CET 1) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu UE:

- a) funduszu udziałowego z zastrzeżeniem lit e);
- b) azio emisyjnego związanego z instrumentami określonymi w pkt a);
- c) funduszu zasobowego;
- d) zysków zatrzymanych;
- e) skumulowanych innych całkowitych dochodów;
- f) kapitału rezerwowego;
- g) funduszy ogólnego ryzyka bankowego;
- h) niezrealizowanych zysków i strat z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej (w tym fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego);
- i) odliczeń do pozycji kapitału podstawowego Tier I, zaliczamy do nich:

- 1) straty za bieżący rok obrachunkowy,
- 2) wartości niematerialne i prawne,
- 3) aktywa tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
- 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity,
- 5) posiadane własne instrumenty kapitałowe,
- 6) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
- 7) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 8) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
- 9) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250%)
- 10) Kwota niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych.

Na kapitał dodatkowy Tier I (AT1) składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) odliczenia od pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - 3) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Na kapitał Tier II składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- d) odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - 3) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie

dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

V. PRZEGLĄD ŁĄCZNYCH KWOT NA RYZYKO - Art. 438 d) Rozporządzenia

- 1) Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym z uwzględnieniem strategii Banku, polityki zarządzania kapitałem oraz planów kapitałowych. W ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, Bank dąży do sprecyzowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, dokonując na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka.
- 2) Procedurą regulującą ocenę adekwatności kapitału i sposób wyznaczania wymogów kapitałowych są „Zasady oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA”.
- 3) Kapitał wewnętrzny to oszacowana przez Bank kwota (jako miara ryzyka), niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka, występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego.
- 4) Zarząd Banku odpowiada za skuteczność procesu szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.
- 5) Proces szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego jest poddawany corocznej ocenie przez Radę Nadzorczą w oparciu o opinię Komitetu Audytu.

Minimalne wymogi kapitałowe w Banku, obliczane na podstawie Rozporządzenia UE obejmują:

1. łączna ekspozycja na ryzyko kredytowe, wyliczana metodą standardową (AwR) pomnożona przez 8%, zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR;
2. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe (Rr) równe łącznej ekspozycji na ryzyko rynkowe, wyliczanej metodą de minimis,
3. wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (o ile Bank nie pomniejsza funduszy własnych z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym)(Rza),
4. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – równy ekspozycji na ryzyko operacyjne, obliczanej metodą bazowego wskaźnika (Ro).

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku, wymienione w Dyrektywie UE tj.:

1. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności,
2. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w tym:
 - a) Ryzyka przeszacowania

- b) Ryzyka bazowego
 - c) Ryzyka opcji klienta
3. Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka przekroczenia limitów dużych ekspozycji.
 4. W procesie szacowania wymogów dodatkowych wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.

**Przegląd łącznych kwot na ryzyko wg stanu na 31-12-2022r.
przedstawia poniższa tabela**

Tabela EU OV1

		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko		Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
		a	b	c
		T (2022)	T-1 (2021)	T (2022)
1	Ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta)	185 705 023	203 304 958	14 856 404
2	W tym metoda standardowa	185 705 023	203 304 958	14 856 404
3	W tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	ND	ND	ND
4	W tym metoda klasyfikacji	ND	ND	ND
EU-4a	W tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	ND	ND	ND
5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	ND	ND	ND
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta – CCR	ND	ND	ND
7	W tym metoda standardowa	ND	ND	ND
8	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	ND	ND	ND
EU-8a	W tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	ND	ND	ND
EU-8b	W tym korekta wyceny kredytowej – CVA	ND	ND	ND
9	W tym pozostałe CCR	ND	ND	ND

10	Nie dotyczy	ND	ND	ND
11	Nie dotyczy	ND	ND	ND
12	Nie dotyczy	ND	ND	ND
13	Nie dotyczy	ND	ND	ND
14	Nie dotyczy	ND	ND	ND
15	Ryzyko rozliczenia	ND	ND	ND
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	ND	ND	ND
17	W tym metoda SEC-IRBA	ND	ND	ND
18	W tym SEC-ERBA (w tym IAA)	ND	ND	ND
19	W tym metoda SEC-SA	ND	ND	ND
EU-19a	W tym 1 250 % RW/odliczenie	ND	ND	ND
20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	0	0	0
21	W tym metoda standardowa	0	0	0
22	W tym metoda modeli wewnętrznych			
EU-22a	Duże ekspozycje	Duże ekspozycje tylko dla portfela handlowego		
23	Ryzyko operacyjne	42 173 875	21 477 070	3 373 910
EU-23a	W tym metoda wskaźnika bazowego	42 173 875	21 477 070	3 373 910
EU-23b	W tym metoda standardowa			
EU-23c	W tym metoda zaawansowanego pomiaru			
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250 %)	0	art.325a	
25	Nie dotyczy			
26	Nie dotyczy			
27	Nie dotyczy			
28	Nie dotyczy			
29	Ogółem	227 878 898	224 782 028	18 230 314

VI. INFORMACJA O NAJWAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKACH - Art. 447

Rozporządzenia CRR

Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	b	c	d	e
		31.12.2022 r.	31-12-2021 T-1	T-2	T-3	T-4
Dostępne fundusze własne (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	50 494	48 106			
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	50 494	48 106			
3	Łączny kapitał (tys. zł)	51 696	49 008			
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem						
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	227 879	224 781			
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	22,1583	21,4014			
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	22,1583	21,4014			
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	22,6858	21,8027			
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-				
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,000			
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000			
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-			
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-				
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-			
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-			
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-			
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50	2,50			
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50	10,50			

12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	14,1583	13,4014			
Wskaźnik dźwigni						
13	Miara ekspozycji całkowitej	727 766	696 068			
14	Wskaźnik dźwigni (%)	6,9382	6,9112			
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-			
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-			
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000			
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-			
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000			
Wskaźnik pokrycia wpływów netto*						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	326 556	326 895			
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	147 199	124 043			
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	21 312	8 711			
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	125 886	115 332			
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	259,4055	280,3916			
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	538 559	563 399			
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	227 817	242 446			
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	236,4000	232,38			

* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności

VII. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI M KNF

1. W 2022r. ryzyko operacyjne utrzymywało się na umiarkowanym poziomie.
2. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego (BIA). Utworzony wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązujący na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniósł 3 372 898,48 zł. Wzrost wymogu kapitałowego na to ryzyko w porównaniu z poprzednim rokiem wynika ze zwiększenia skali działalności Banku.
3. W okresie 2022 roku w Banku w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego zanotowano 108 zdarzeń ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli.

Rodzaj zdarzenia Kategoria ogólna	wielkość straty brutto w zł
Oszustwo wewnętrzne	0
Oszustwo zewnętrzne	990
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	0
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	4 382
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	0
Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	20 624
RAZEM	25 996

Bank podejmuje działania przeciwdziałające ryzyku odpowiednio do wyników oceny tego ryzyka. Działania zabezpieczające o charakterze doraźnym, jak i systemowym obejmują:

- 1) Bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia.
- 2) Wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku.
- 3) Nakłady na informatykę; rozwój systemów informatycznych i bezpieczeństwo, realizacja założeń Strategii działania Banku.
- 4) Zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku.
- 5) Zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.
- 6) Działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed

podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów.

- 7) Osłabianie i niwelowanie skutków zaszytych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka.
- 8) Stosowanie ubezpieczeń.
- 9) Tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania.
- 10) Okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

Odnotowane zdarzenia i poniesione straty w 2022 r. nie spowodowały wzrostu ekspozycji na ryzyko operacyjne. W porównaniu z poprzednim okresem nie stwierdzono zwiększonego otwarcia na ryzyko. Częstotliwość występowania jak i wysokość strat spowodowana zdarzeniami ryzyka operacyjnego nie stanowiła zagrożenia dla Banku. Kapitał wewnętrzny Banku jest wystarczający do zaabsorbowania szokowego wzrostu strat i pojawienia się dotkliwej straty. Przeprowadzone testy warunków skrajnych / planów awaryjnych potwierdziły, że Bank posiada adekwatne, sprawne i skuteczne zabezpieczenie na wypadek zaistnienia sytuacji awaryjnych, zabezpieczających ciągłość działania banku. W wyniku testów zweryfikowano obowiązujące plany awaryjne, plany ciągłości działania. Wszystkie zadziałały prawidłowo. Plany awaryjne są dostosowane do skali i złożoności działalności Banku.

VIII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ – Art. 450 Rozporządzenia CRR i art. 111 a ust. 4 Ustawy Prawo bankowe

Zasady ustalania wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATA określone zostały w zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą „Polityce wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA”. Spełnienie kryteriów określonych w art.9 ca ust. 1b Ustawy Prawo bankowe – i uznanie, że Bank nie jest dużą instytucją, pozwoliło na stosowanie polityki wynagrodzeń w ograniczonym zakresie odnośnie zmiennych składników wynagrodzeń oraz uznaniowych świadczeń emerytalnych jak również braku konieczności przyznawania co najmniej 50% zmiennych składników wynagradzania w postaci instrumentów finansowych, odroczenia wypłaty co najmniej 40% zmiennych składników wynagrodzenia oraz wstrzymania wypłaty uznaniowych świadczeń emerytalnych w postaci instrumentów finansowych.

Pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka banku identyfikuje się na podstawie:

1. Przepisów Ustawy Prawo bankowe,
2. Kryteriów zawartych w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021r. uwzględniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE,
3. Zasady proporcjonalności- w tym przepisów §30 ust. 2 Rozporządzenia – odpowiednio do formy prawnej w jakiej Bank działa (spółdzielnia), rozmiaru działalności, ryzyka

związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

W 2022 r. do stanowisk istotnych Bank zaliczał:

- 1) Członków Rady Nadzorczej,
- 2) Członków Zarządu.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wyłącznie stałe składniki wynagradzania.

Bank nie był zobowiązany do powoływania komitetu ds. wynagrodzeń, Rada Nadzorcza nie powoływała takiego komitetu. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki wynagradzania.

Wysokość wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu ustala Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu otrzymują tylko stałe składniki wynagrodzenia. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Zarząd. Szczegółowe zasady wynagradzania pracowników są określone w zatwierdzonym przez Zarząd Regulaminie wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA.

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

Polityka wynagrodzeń podlega przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku. Raport z przeglądu przedstawiany jest Radzie Nadzorczej. Polityka oraz jej realizacja podlega ocenie przez Radę Nadzorczą na podstawie przeprowadzonej weryfikacji. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy polityka wynagradzania jest prawidłowo realizowana i sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu Banku.

Główne założenia polityki:

1. Stosunek zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia u pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie może przekraczać 100%. Łączna wysokość zmiennych składników wynagradzania przyznawanego zidentyfikowanym pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do podwyższania funduszy własnych.
2. Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagrodzenia osobom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
3. Podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego osób mających istotny wpływ na profil ryzyka banku jest ocena efektów ich pracy oraz wyniki w obszarze odpowiedzialności tych osób z uwzględnieniem wyników całego Banku.

4. Rada Nadzorcza Banku, corocznie podczas uchwalania planu finansowego na dany rok, na Karcie celów wyznacza kryteria oceny efektów pracy dla członków zarządu. Są to kryteria ilościowe i jakościowe.

- 1) Kryteria ilościowe to w szczególności: wysokość współczynnika kapitałowego, wskaźnik jakości portfela kredytowego, wskaźnik jakości portfela kredytowego, wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami, wskaźnik płynności LCR, wskaźnik C/I, zysk netto.
- 2) Kryteria jakościowe to w szczególności: Uzyskanie absolutorium w okresie oceny, Uzyskanie pozytywnej oceny rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa Ustawy Prawo bankowe;
- 3) W stosunku do pracownika nie zostały orzeczone prawomocne wyroki sądowe dotyczące popełnienia przestępstwa na szkodę Banku.

Ocenie podlega stopień wykonania wskaźników (realizacja celów wyznaczonych na Karcie celów) w odniesieniu do zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą planu ekonomiczno-finansowego Banku w okresie podlegającym ocenie (kwartał/rok). Pozytywna ocena efektów pracy wg przyjętego kryterium ilościowego oraz przyznanie zmiennych składników wynagrodzenia następuje wówczas, gdy cele określone w Karcie celów zostały zrealizowane na poziomie co najmniej minimalnej wartości celu. Kryteria jakościowe oceny obejmują wskaźniki określone na Karcie celów. Decyzję o przyznaniu zmiennych składników wynagrodzeń (nagrody pieniężnej) podejmuje Rada Nadzorcza.

W przypadku niewykonania wskazanych w Karcie celów, naruszenia przepisów, o których mowa w art. 142 ust. 1 Prawo bankowe lub zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością Banku, zmiennych składników wynagrodzenia nie wypłaca się.

W roku 2022 roku Rada Nadzorcza, która sprawuje nadzór nad polityką wynagrodzeń odbyła 6 protokołowanych posiedzeń.

IX. UJAWNIENIA W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOCI – zgodnie z Rekomendacją P

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Zarządu,
- 4) Wiceprezes ds. finansowo-księgowych,
- 5) Zespół finansowo-księgowy,

- 6) Zespół kadrowo-administracyjny i sprawozdawczości,
- 7) Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego,
- 8) Komitet zarządzania ryzykami
- 9) Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności,
- 10) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne.
- 11) Audyt wewnętrzny sprawowany przez SSOZ BPS

Rada Nadzorcza w zakresie swoich kompetencji ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, jakie ponosi Bank oraz za metody zarządzania tym ryzykiem. Zakres kompetencji i odpowiedzialności Rady Nadzorczej to:

- 1) Zatwierdzanie maksymalnego poziomu ryzyka płynności, jaki może obciążać działalność Banku (apetyt na ryzyko), a także tolerancję ryzyka płynności określoną przez Zarząd oraz monitorowanie ich przestrzegania.
- 2) Zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd Banku Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- 3) Nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem płynności.
- 4) Monitorowanie realizacji przyjętej strategii i polityki zarządzania ryzykiem płynności, na podstawie sprawozdania Zarządu, które Rada Nadzorcza powinna otrzymywać przynajmniej raz w roku.
- 5) Nadzór nad wykonywaniem przez członków zarządu powierzonych obowiązków.
- 6) Określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o wielkości ryzyka płynności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem płynności w Banku.
- 7) Zapewnienie by członkowie Zarządu i odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje.
- 8) Zatwierdzanie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych.
- 9) Analizowanie, nie rzadziej niż raz na pół roku, raportów o poziomie płynności Banku, wykorzystaniu limitów wewnętrznych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności oraz zapewnianie, by zarząd banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów.
- 10) Ocena, co najmniej raz w roku, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd w zakresie swoich kompetencji ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, jakie ponosi Bank oraz za metody zarządzania tym ryzykiem. Zakres kompetencji i odpowiedzialności Zarządu to:

- 1) Określenie bieżącej i przyszłej gotowości banku do podejmowania ryzyka.
- 2) Opracowanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem.
- 3) Wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność

zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, na który składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie w zakresie zarządzania ryzykiem przez pracowników komórki do spraw ryzyk.

- 4) Nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie, o których mowa w punkcie 3.
- 5) Opracowanie i akceptowanie polityk oraz zapewnienie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie ich przestrzegania.
- 6) Nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w Banku.
- 7) Ustanawianie zasad raportowania o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku.
- 8) Zapewnianie, aby odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje związane z zarządzaniem ryzykiem płynności.
- 9) Do obowiązków Zarządu należy również nadzór nad testami warunków skrajnych, w tym:
 - a) zapewnienie, aby testy warunków skrajnych były analizowane odpowiednio konserwatywnie, bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku, a więc także wtedy, gdy dostępność płynności jest nieograniczona,
 - b) omówienie rezultatów przeprowadzonych testów warunków skrajnych,
 - c) zapewnienie, by rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych były wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku, dokonywanie przeglądu założeń, scenariuszy oraz rezultatów testów warunków skrajnych,
 - d) regularne raportowanie wniosków z testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej.
- 10) Przedstawienie właściwym pracownikom Banku przyjętych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem płynności i odpowiedzialność za prawidłowe zrozumienie stosowanych procedur.
- 11) Ocena, co najmniej raz w roku, przyjętej Polityki w zakresie ryzyka płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian. Zarząd informuje Radę Nadzorczą o wynikach dokonanej oceny.
- 12) Podejmowanie decyzji w sprawie uruchomienia planów awaryjnych.

Bezpośrednią odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ponosi Prezes Zarządu. Prezes Zarządu pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad realizacją Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem:

- 1) nadzoruje zarządzanie ryzykiem płynności w skali całego banku, w tym dokonywanie identyfikacji i oceny ryzyka oraz monitorowanie wykorzystania obowiązujących limitów,
- 2) nadzoruje kontrolę i monitoring ryzyka oraz sporządzanie informacji, a także dostarcza

kompleksowych i zrozumiałych informacji na temat ryzyka płynności, poprzez składanie informacji na posiedzenia organów Banku, umożliwiającym Radzie Nadzorczej i Zarządowi zrozumienie profilu ryzyka płynności Banku,

- 3) dba o zapewnienie okresowej, niezależnej kontroli Polityki oraz przyjętych regulacji wewnętrznych oraz sposobu ich realizacji.

Wiceprezes ds. finansowo-księgowych pełni bezpośredni nadzór nad wdrożeniem Polityki w zakresie decyzji zarządczych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) nadzoruje przygotowanie, wprowadzenie i prawidłowe stosowanie procedur wewnętrznych dotyczących podejmowania czynności związanych z bieżącym zarządzaniem płynnością, zgodnie z przyjętymi przez Zarząd procedurami,
- 2) dba o właściwe określenie zakresu zadań, obowiązków i kontroli oraz odpowiedzialności poszczególnych pracowników, w zakresie podejmowania czynności związanych z zarządzaniem płynnością,
- 3) pełni nadzór nad prawidłowością zawierania transakcji związanych z realizacją przyjętych procedur,
- 4) pełni nadzór nad prawidłowością rozliczania transakcji dotyczących zarządzania płynnością,

Zespół finansowo-księgowy realizuje zadania w zakresie ryzyka płynności w obszarze pierwszego poziomu zarządzania, czyli bieżącego zarządzania ryzykiem (pierwszej linii obrony przed ryzykiem). Podstawowe zadania Zespołu finansowo-księgowego:

- 1) określanie potrzeb płynnościowych Banku i źródeł płynności dostępnych w celu zaspokojenia tych potrzeb, specyfiki działalności Banku, asortymentu produktów, struktury bilansu i profili przepływów środków pieniężnych związanych ze zobowiązaniami bilansowymi i pozabilansowymi;
- 2) określanie zapotrzebowania na płynność zarówno w normalnych warunkach rynkowych, jak i w warunkach kryzysowych, które mogą dotyczyć wyłącznie Banku, całego rynku lub kombinacji tych sytuacji;
- 3) planowanie i sterowanie ryzykiem koncentracji płynności, zapewniające dywersyfikację aktywów płynnych, źródeł i okresu finansowania;
- 4) opracowywanie planów awaryjnych płynności, w tym określanie metod uzyskiwania zdolności do kompensacji niedoborów;
- 5) planowanie i utrzymywanie nadwyżki płynności, na którą składają się nieobciążone, wysokiej jakości aktywa płynne, w tym dokonywanie transakcji związanych z zabezpieczaniem płynności;
- 6) bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku;
- 7) prawidłowe i bezpieczne zawieranie transakcji;
- 8) identyfikacja zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku;
- 9) uczestnictwo w opracowaniu regulacji związanych z ryzykiem płynności;
- 10) realizacja działań awaryjnych.

Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego oraz Zespół kadrowo-administracyjny i sprawozdawczości realizują zadania w zakresie ryzyka płynności w obszarze drugiego poziomu zarządzania, czyli funkcji kontroli (drugiej linii obrony przed ryzykiem).

Podstawowe zadania Wydziału ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego:

- 1) projektowanie założeń do określania spójnej z apetytem na ryzyko Banku tolerancji ryzyka płynności,
- 2) opracowanie i wdrożenie strategii, polityk, planów i procedur zarządzania płynnością płatniczą w Banku oraz wyliczanie wewnętrznych wymogów kapitałowych,
- 3) badanie wpływu czynników ryzyka bankowego, pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku, przeprowadzanie analizy ryzyka płynności i proponowanie działań, mających na celu zapewnienie bieżącej płynności Banku oraz dokumentowanie pomiaru ryzyka płynności, zarówno w ujęciu historycznym jak i prognozowanym,
- 4) projektowanie założeń, przeprowadzanie oraz sprawozdawanie wyników testów warunków skrajnych, jak również dokonywanie przeglądów testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności,
- 5) monitorowanie pozycji w zakresie ryzyka płynności w zakresie kontroli posiadania odpowiedniej nadwyżki płynności oraz zdolności do kompensacji niedoborów przez Bank (poziomu i wykonania odpowiednich limitów), w tym z uwzględnieniem źródeł ryzyka nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność i wartości progowych związanych z pozycjami pozabilansowymi, a także walut, w których bank prowadzi działalność,
- 6) sygnalizowanie Zarządowi przypadków przekroczeń oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących przekroczenia limitów ostrożnościowych,
- 7) współpraca i koordynowanie działań wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku,
- 8) przeprowadzanie weryfikacji i prezentowanie wniosków Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie stosowanych metod zarządzania ryzykiem płynności.

Zespół kadrowo-administracyjny i sprawozdawczości dokonuje codziennego (w każdym dniu sprawozdawczym, określonym przepisami) wyznaczania nadzorczych miar płynności (wymogów płynności) i ich dokumentowania, w zakresie obowiązującym Bank na podstawie

- 1) przepisów Rozporządzenia Parlamentu i Komisji (UE) nr 575/2013, Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 61/2015,
- 2) zasad sporządzania sprawozdań na potrzeby monitorowania wymogu pokrycia wpływów netto.

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

1. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

1. Bank dokonuje analiz możliwości pozyskiwania w przyszłości źródeł finansowania, w szczególności w zakresie środków stabilnych służących finansowaniu aktywów długoterminowych. Bank dąży do stałego rozwoju posiadanej bazy depozytowej, w szczególności do wzrostu poziomu środków pozyskiwanych od osób prywatnych i podmiotów gospodarczych, które stanowią najbardziej stabilne źródło finansowania. W tym celu sporządzany jest długoterminowy plan pozyskania środków i monitorowane jest jego wykonanie (Strategia działania Banku).
2. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty osób prywatnych oraz podmiotów sektora małych i średnich przedsiębiorstw – udział depozytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej na 31 grudnia 2022r. wyniósł 66,36%. Bank nie pozyskuje depozytów oferowanych wyłącznie drogą elektroniczną. Uzupełnieniem działalności depozytowej są środki budżetowe (JST). Bank opiera swoją działalność kredytową o depozyty stabilne. Udział depozytów stabilnych w bazie depozytowej na 31.12.2022r. wyniósł 69,41%. (wg średnich stanów z grudnia 2022r.)

2. Stopień scentralizowania bądź zdecentralizowania funkcji skarbowych oraz funkcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku.

Funkcje skarbowe w Banku są wykonywane na poziomie Centrali Banku.

3. Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia

Bank funkcjonuje w ramach Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości S.A, a od 31-12-2015r. jest również członkiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (IPS). Stanowi to dodatkowy element zabezpieczenia płynności i daje możliwość pozyskania (na podstawie zawartych umów) awaryjnego finansowania powstałych niedoborów płynności. Ogranicza to także ryzyko braku dostępu do finansowania na wypadek obniżenia oceny kredytowej Banku. Bank wszelkie czynności związane z rozliczeniami międzybankowymi oraz walutowymi dokonuje za pośrednictwem banku zrzeszającego - Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. (BPS SA) Nadwyżki środków lokowane są w Banku BPS S.A. (depozyty terminowe) oraz w bezpieczne i wysokopłynne papiery skarbowe (bony pieniężne, obligacje skarbowe), obligacje przedsiębiorstw (PFR), obligacje bankowe (BGK, BPS SA) oraz obligacje komunalne.

4. Informacje ilościowe

Podstawową metodą służącą do pomiaru struktury bilansu z punktu widzenia stopnia dopasowania terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych jest zestawienie terminów płatności czyli luka płynności. Bank dokonuje urealnienia pierwotnego zestawienia terminów płatności w celu odzwierciedlenia specyfiki danych aktywów bądź

pasywów, która obserwowana jest np. na podstawie danych historycznych. Bank dąży do takiej struktury bilansu, aby w horyzoncie krótko i średnioterminowym występowała nadwyżka aktywów do pokrycia zobowiązań, natomiast w zakresie płynności długoterminowej, aby aktywa były finansowane przez wystarczającą ilość pasywów.

1) Rozmiar i skład nadwyżki płynności banku (w tys. zł)

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
	Wartość zabezpieczenia przed utratą płynności ponad poziom niezbędny do utrzymania wskaźnika LCR na wymaganym poziomie	264 591

W 2022 roku Bank utrzymywał nadwyżkę nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, jako zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych w zakresie płynności, w skład której wchodziły głównie papiery wartościowe tj. bony pieniężne NBP i obligacje skarbowe.

2) Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności Banku

Lp.	Norma płynności	Wartość na dzień 31.12.2022 r.	Limit wynikający z przepisów zewnętrznych
1.	LCR - Wskaźnik pokrycia wypływów netto	3,30	1,00
2.	NSFR - Wskaźnik stabilnego finansowania	2,36	1,00

3) Urealniona luka płynności dla pierwszych sześciu przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowana luka płynności po urealnieniu (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	A'vista	powyżej 1 dnia do 7 dni	powyżej 7 dni do 1 m-ca	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	powyżej 3 m-cy do 6 m-cy	powyżej 6 m-cy do 12 m-cy
1	Luka płynności	-257 972	322 734	31 165	-16 129	-23 420	-40 559
2	Luka płynności skumulowana	-257 972	64 762	95 926	79 797	56 378	15 818
3	Skumulowany wskaźnik luki	0,14	1,20	1,28	1,22	1,14	1,03

Wszystkie wskaźniki luki znajdowały się na akceptowalnym poziomie, w granicach wyznaczonych limitów.

4) Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach Zrzeszenia

Bank ma możliwość uruchomienia pożyczki z Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz pozyskania lokaty lub uruchomienia debetu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ramach ustalonego i weryfikowanego w cyklach półrocznych limitu zaangażowania.

Bank jest uczestnikiem **Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS**, w ramach którego Uczestnicy wzajemnie gwarantują sobie płynność i wypłacalność i mogą korzystać z pomocy w sytuacji zagrożenia płynności. Dodatkowo, podmiot ten realizuje zadania z zakresu monitorowania poziomu płynności Uczestników zarówno na zasadzie zagregowanej jak i indywidualnej oraz zarządza wymianą informacji o ryzyku płynności. W 2022 roku sytuacja w obszarze płynności

była stabilna zatem Bank nie korzystał z instrumentów pomocy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

5. Informacje jakościowe

1) Aspekty ryzyka płynności, na które Bank jest narażony

W Banku identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka związanego z zagrożeniem utraty płynności:

- 1) Znaczący spadek aktywów płynnych,
- 2) Wzrastająca koncentracja pozycji istotnych dla ryzyka płynności (aktywnych i pasywnych),
- 3) Wzrastające wypływy netto (luka płynności) spowodowana nadmiernym niedopasowaniem terminów zapadalności/ wymagalności aktywów i pasywów, a także koniecznością dokonania nagłych wypłat (ryzyko nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność),
- 4) Zmniejszenie się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
- 5) Zmiany warunków rynkowych, które mogą wykazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności, np. skutkujące brakiem wpływów, pozyskania lub możliwości zbycia (upłynnienia) aktywów,
- 6) Ograniczenia w możliwości pozyskania nowych Klientów, ryzyko nieprzewidywalnego zachowania się deponentów,
- 7) ryzyko poniesienia nieplanowanych kosztów, powodujące obniżenie wyniku finansowego Banku;
- 8) Inne ryzyka, w tym: ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko operacyjne, ryzyko prawne związane z wprowadzaniem nowych przepisów prawa

2) Dywersyfikacja źródeł finansowania

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez skierowanie swojej oferty do różnych podmiotów sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego, oraz poprzez zróżnicowanie produktów pod względem terminów wymagalności: a'vista, krótkoterminowe i długoterminowe.

3) Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

Działania podejmowane w celu sterowania (kontroli) poziomu ryzyka obejmują:

- utrzymywanie odpowiedniej pozycji płynności zgodnej z zapotrzebowaniem na płynność, w tym: utrzymywanie odpowiedniej nadwyżki płynności, a także aktywów umożliwiających utrzymanie nadzorczych miar płynności: wskaźnika pokrycia wypływów netto (LCR), nadzorczych miary płynności krótkoterminowej,

- zarządzanie zabezpieczeniami płynności (dostępem do źródeł finansowania awaryjnego, warunkami ich pozyskiwania),
- śróddzienne zarządzanie płynnością,
- sterowanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- reakcje na zagrożenia dla utrzymania płynności, w tym decyzje o uruchomieniu i realizacja planów oraz procedur awaryjnych,
- kontrola wewnętrzna i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- przegląd zarządczy i modyfikacja przyjętych założeń oraz metod.

4) Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności

ryzyko płynności - zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat;

ryzyko finansowania – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania;

termin płatności - termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;

płynność śróddzienna - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;

płynność krótkoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;

płynność średnioterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy;

płynność długoterminowa - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;

dzień sprawozdawczy - dzień, na który Bank oblicza nadzorcze miary płynności, zgodnie z obowiązującymi przepisami;

5) Wyjaśnienie, w jaki sposób ryzyko płynności rynku jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą

Ryzyko płynności rynku jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą Banku poprzez lokowanie nadwyżek wolnych środków w płynne i bezpieczne instrumenty m.in. bony pieniężne, obligacje skarbowe, lokaty terminowe w banku zrzeszającym BPS SA.

Bank posiada nadwyżkę płynności, na którą składają się nieobciążone, wysokiej jakości aktywa płynne, stanowiące zabezpieczenie na wypadek wystąpienia zdarzeń skrajnych lub kryzysowych powodujących zwiększone zapotrzebowanie na płynność.

Bank utrzymuje depozyt obowiązkowy w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, której jest członkiem, lokuje nadwyżki środków na rachunkach lokat krótkoterminowych w Banku Zrzeszającym, co wynika z Umowy Zrzeszenia oraz inwestuje w papiery wartościowe o wysokiej płynności tj. bony skarbowe, obligacje skarbowe, które są zaliczane do podstawowej nadwyżki płynności.

6) Wyjaśnienie jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych

1. W celu identyfikacji i określeniu ilościowej ekspozycji Banku na możliwe przyszłe napięcia płynnościowe, analizy możliwego wpływu tych napięć na przepływy pieniężne, pozycję płynnościową Banku, sporządzane są testy warunków skrajnych zgodnie z instrukcją Zasady zarządzania ryzykiem płynności :

- a) w zakresie wyznaczania horyzontu przeżycia – oczekiwana długość horyzontu przeżycia 7 dni i 1 miesiąc;
- b) w zakresie analizy wpływu zmian w trzech przyjętych wariantach;
 - kryzys wewnątrz banku – założenia: pogorszenie jakości kredytów i spadek wpływów do Banku, negatywny wpływ pogłosek o sytuacji finansowej banku powodujący niespodziewany wzrost wypływów depozytów, spadek możliwości uzyskania finansowania zewnętrznego,
 - kryzys w systemie bankowym - założenia m.in. ograniczenia dostępnego finansowania zewnętrznego dla Banku, skrócenia terminów finansowania, niemożności spieniężenia zapasu aktywów finansowych stanowiących bufor płynności,
 - będący połączeniem obu wariantów;

2. Bank przeprowadza odwrócony test warunków skrajnych obrazujący stopień zabezpieczenia zobowiązań Banku, polegający na obliczeniu wartości procentowej zobowiązań bieżących i terminowych ogółem, lub wartości procentowej zobowiązań bieżących, które zostaną pokryte posiadanymi środkami, jak i możliwościami refinansowania odpływu zobowiązań. Uzyskane wyniki pozwalają ocenić stopień zabezpieczenia płynności finansowej Banku.

3. Bank przeprowadza test warunków skrajnych – Scenariusze kryzysu w zakresie wpływu środków o różnym stopniu dotkliwości obrazujący wystąpienie nadwyżki lub niedoboru środków w przypadku spadku depozytów ogółem o:

- a. Scenariusz I - 20 %,
- b. Scenariusz II – depozyty bieżące – 40%, depozyty terminowe 30% (wariant bardziej dotkliwy).

Wszystkie przeprowadzone testy potwierdziły, że Bank jest dobrze przygotowany na ewentualne pojawienie się sytuacji kryzysowej.

Testy warunków skrajnych wykorzystywane są podczas wyznaczania poziomu limitów, opracowywania planów awaryjnych, dokonywania zmian w polityce płynności oraz w procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

- 7) Wskazanie, w jakim stopniu plan awaryjny płynności uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych są wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku. Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z planami awaryjnymi poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających plany awaryjne.

- 8) Polityka Banku w zakresie utrzymania rezerw płynności

Kluczowe znaczenie dla Banku ma kształtowanie się płynności, która wymaga stałej, bieżącej oceny i analizy, tak aby zapewnić odpowiedni poziom rezerwy płynności. Bank posiada zdywersyfikowane źródła utrzymania płynności, które stanowią w szczególności lokaty terminowe złożone w Banku Zrzeszającym BPS SA oraz wysokopłynne bony pieniężne NBP i obligacje skarbowe. Bank dokonuje bieżącej identyfikacji i weryfikacji adekwatności rezerwowych źródeł finansowania, których wyniki są sprawozdawane Zarządowi. Bank utrzymuje rezerwy płynności w wysokości co najmniej wymaganej przepisami prawa. W przypadku utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej uruchamiane są plany awaryjne. Wszelkie działania awaryjne opracowywane są szczegółowo na wypadek, gdyby standardowe procedury okazały się nieskuteczne. W 2022 roku sytuacja w obszarze płynności była stabilna, procedury awaryjne nie były uruchamiane.

- 9) Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w ramach Zrzeszenia

Bankiem Zrzeszającym jest Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. który ustala limit zaangażowania finansowego Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA, do wysokości którego Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA może przyjmować lokaty na poprawę płynności (limit lokacyjny) oraz korzystać z debetu (limit debetowy), regulowany półrocznie. Na 31-12-2022r. limit zaangażowania finansowego wynosił 47 756 tys. zł.

Bank funkcjonuje w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Mechanizmy pomocowe utworzone w ramach Systemu Ochrony zostały zdefiniowane w ustawie z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (D.U. z 2014r. poz. 109 z późn. zm). W Systemie Ochrony składają się na nie mechanizmy wsparcia płynności, oparte na Depozycie Obowiązkowym oraz mechanizmy wsparcia wypłacalności oparte o fundusz pomocowy – Fundusz Zabezpieczający.

Depozyt obowiązkowy stanowi ogół środków gromadzonych i deponowanych przez banki spółdzielcze i Bank BPS SA na warunkach i zasadach określonych w załączniku nr 2 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Wysokość wymaganego Depozytu Obowiązkowego stanowi kwotę o wartości odpowiadającej 7% średniego stanu depozytów w czerwcu i grudniu każdego roku, od którego naliczana jest rezerwa obowiązkowa.

Banki należące do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS tworzą Fundusz Zabezpieczający, którego celem jest finansowanie zadań Spółdzielni SOZ BPOS w zakresie udzielania pomocy finansowej Uczestnikom, mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości.

10) Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie płynności

Polityka Banku dotycząca informacji zarządczej w zakresie ryzyka płynności polega na odpowiednio szybkim i częstym dostarczaniu Kierownictwu Banku informacji nt. płynności, aby odpowiednio zarządzać pozycją płynności Banku, w celu wykonywania zobowiązań płatniczych w warunkach normalnych i skrajnych.

Informacja o poziomie nadzorczych miar płynności: wskaźnika LCR i NSFR podlega codziennemu raportowaniu. Z częstotliwością miesięczną, kwartalną i roczną sporządzane są analizy, które zgodnie z zasadami sporządzania informacji zarządczej prezentowane są odpowiednio Zarządowi i Radzie Nadzorczej. Analizy są uzupełniane o wyniki testów warunków skrajnych.

X. INFORMACJE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI Z KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Zarządzanie konfliktami interesów

W celu zarządzania konfliktami interesów Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA wdrożył zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA.

W 2022 roku w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA nie zidentyfikowano konfliktów interesów.

Informacja na temat sposobu zarządzania przez Bank istotnymi konfliktami interesów znajduje się w odrębnym dokumencie na stronie www.karpatiabs.pl w zakładce Zasady ładu korporacyjnego.

Informacja dot. maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.

Ustalony przez Radę Nadzorczą na rok 2022 maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu Banku w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym wynosił 9,50.

XI. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO ZIEM GÓRSKICH KARPATIA

Zarząd Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA oświadcza, że :

1. ustalenia zawarte w niniejszych Informacjach o charakterze ilościowym i jakościowym Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA podlegających ujawnieniom według stanu na dzień 31.12.2022r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.
2. według jego najlepszej wiedzy, niniejsze Informacje o charakterze ilościowym i jakościowym Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA podlegające ujawnieniom według stanu na dzień 31.12.2022r. zostały przygotowane zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR,
3. według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku,
4. zatwierdza niniejsze Informacje o charakterze ilościowym i jakościowym Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA podlegające ujawnieniom według stanu na dzień 31.12.2022r. zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

ZARZĄD BANKU